ದೃಶ್ಯ ಕಲೆಗಳು

“रूपभेदः प्रमाणानि
भावलावण्योजिम।
साद्दश्य वनणणिकाभग

इनि नित् षडगकम ।।”

“ರೂಪಭೇದಃ ಪ್ರಮಾಣಾನಿ
ಭಾವಲಾವಣ್ಯಯೋಜನಮಂ!
ಸಾದೃಶ್ಯಂ ವರ್ಣಿಕಾಭಂಗ್

ಇತಿ ಚಿತ್ರಂ ಷಡಂಗಕಾಂ

ಅರ್ಥ

ಕಲೆಯ ಆರು ಅಂಗಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- ನೋಟದ ಜ್ಞಾನ,
- ಅನುಪಾತ,
- ಭಾವನೆಗಳು,
- ಸೌಂದರ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ,
- ಹೋಲಿಕೆ,
- ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳ ಕೌಶಲ್ಯಯುತ ಬಳಕೆ,

ಮೂಲ: ವಿಷ್ಣುಧರ್ಮೋತ್ತರ ಪುರಾಣ

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ತರಗತಿ ಕೋಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

೧. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ.

೨. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ವಾತಾಯನ.

೩. ಹವಾಮಾನವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಆಯ್ಕೆ.

೪. ಕಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

೫. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ.

೬. ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರದರ್ಶನ ಫಲಕಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.

೭. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಅಥವಾ ಶಾಲಾ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

೮. ಸಂಬಂಧಿತ ಚಿತ್ರಗಳು, ವೀಡಿಯೊಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಸ್ಪೀಕರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ

೧. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ.

೨. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನ್ವೇಷಣೆ, ತನಿಖೆ, ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ.

೩. ಹೊರಾಂಗಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು, ಸಿಬಿಸಿಎಸ್, ಕಲಾ ಗ್ಯಾಲರಿಗಳು, ಕಲಾ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪಾರ್ಕಗಳು, ಉದ್ಯಾನಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಉತ್ಸವಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಳಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

೪. ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಅಧಿವೇಶನಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಭವಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಕಲಾವಿದರು ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ.

೫. ಕೆಲಸದ ನಂತರ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು, ಬಳಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಸರಳ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

೬. ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.

೭. ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ನೋಟ್‌ಬುಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.

೮. ಓದುವಾಗ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಾರೆ - ರೇಖೆ, ಆಕಾರ, ರೂಪ, ಬಣ್ಣ, ಮೌಲ್ಯ, ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ.

೯.' ಮುಂದುವರಿಸಿ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು.

© NCERT not to be republished

ಅಧ್ಯಾಯ ೧
ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನ

ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೃಶ್ಯಗಳು ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನದ ಮೂಲಕ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತ. ನಿಶ್ಚಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಲಿಯುವಿರಿ.

0680CH01

ಹೇಗೆ?

- ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಯುವ ಮೂಲಕ.
- ಅವುಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ.
- ಸಂಯೋಜನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಮೂಲಕ.
- ಬೆಳಕು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತವು ನೆರಳುಗಳು ಮತ್ತು ಛಾಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಮೂಲಕ.
- ಅವು ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಅವು ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ/ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ ಗಮನಿಸುವ ಮೂಲಕ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೇಖಾಚಿತ್ರವು ನಿಮ್ಮ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಆಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಆಕಾರ ಗುರುತಿಸುವ ನಿಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ (ದ್ವಿ-ಆಯಾಮ).

ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನ/ನಿರ್ಜೀವ

ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ

ನೀವು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಆಳವನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರಚಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಅದು ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿ.

ಫ್ಲಿಪ್ ಬುಕ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಂತಹ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀವು ಹುಡುಕಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಲಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ.

© NCERT not to be republished

ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ ೧: ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ

ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವು ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ? ಅವು ಏಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಕಾರದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ. ಅವುಗಳ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ರೂಪದ ಹಿಂದೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣವಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಸ್ತುಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಾಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಸುತ್ತಲೂ ಚಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕೋನಗಳಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ನಂತರ, ನೀವು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಬಯಸುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ ೨: ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿಸುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನನ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಉಪಾಯಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ:

೧. ಒಂದು ನಿರಂತರ ರೇಖೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀವು ವಸ್ತವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬಹುದು. ಇದರರ್ಥ, ವಸ್ತುವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ನೀವು ಕಾಗದದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ರೇಖಾಚಿತ್ರದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದೇ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ.

೨.ನೀವು ವಸ್ತುವಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀರಿನ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು (ಮುಚ್ಚಳ, ಕಂಟೇನರ್ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ) ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ. ಅನುಪಾತಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

೩.ಒಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಕೋನಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅಥವಾ ವಸುವನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿಸಿ. ನೀವು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ನೇತುಹಾಕಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಮೂರು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮೂರು ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಒಗಟು

ನಾನು ಯಾರು?
ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ, ನಾನೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ
ನನಗೆ ಮುಖ ಅಥವಾ ರೂಪವಿಲ್ಲ
ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬಹುದು
ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
ನಾನು ಯಾರು?

ಒಗಟಿನ ಉತ್ತರ: ನೆರಳು

© NCERT not to be republished

ಮುಂದುವರೆಸಿ: ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿವಿಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ. ಮರ, ಲೋಹ, ಜೇಡಿಮಣ್ಣು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳಕು ಇರುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ. ಔಟ್ ಲೈನ್ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಕತ್ತಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ನೆರಳುಗಳ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಆಕಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ.

ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ನೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಾಕೃತಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ ೩: ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ನೆರಳು

ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿ.

- ಅವುಗಳ ಆಕಾರಗಳು, ಛಾಯೆಗಳು, ನೆರಳುಗಳು ಮತ್ತು ಅವು ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಹೇಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.
- ಅವುಗಳ ನೆರಳುಗಳ ಆಕಾರವೇನು?
- ವಸ್ತುಗಳ ಯಾವ ಬದಿಯಲ್ಲಿ, ನೀವು ಅವುಗಳ ನೆರಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ?

ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಬಳಸಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ನೀವು ಯಾವುದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಲಯಬದ್ಧ ಸ್ಟ್ರೋಕ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ. ನೀವು ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಕತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ ಛಾಯೆ ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತ್ತೆ?

ನೀವು ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

ವಸ್ತುಗಳ ಬಾಹ್ಯರೇಖೆಯೊಳಗೆ, ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಮಧ್ಯಮದವರೆಗೆ ಗಾಢ ಟೋನ್ ಗಳಿಗೆ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಸ್ಟ್ರೋಕ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ. ಅಲ್ಲದೆ, ನೆರಳುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ.

ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೆ

ಅಮೃತಾ ಶೇರ್-ಗಿಲ್ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಕಲಾವಿದೆ. ಅವರು ೧೯೧೩ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ತಾಯಿ ಹಂಗೇರಿ ಮೂಲದವರು ಮತ್ತು ಅವರ ತಂದೆ ಭಾರತದವರು. ಅವರು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಅವಳು ೨೧ ವರ್ಷದವಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕ್ಯಾನ್ವಾಸ್ಗಳು, ತೈಲ ಬಣ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಕುಂಚಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದಳು. ಅವರ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಜನರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಅಮೃತಾ ಶೇರ್-ಗಿಲ್ ಅವರ ನಿರ್ಜೀವ/ಸ್ಟಿಲ್ ಲೈಫ್ ಪೇಂಟಿಂಗ್

ಈ ವರ್ಣಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಸ್ತುಗಳು, ಜೋಡಣೆ, ಬೆಳಕು, ನೆರಳು ಮತ್ತು ಛಾಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ ೪: ಕಲಾವಿದನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ

ಕಲಾವಿದರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು, ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು, ಶಿಲ್ಪಗಳು ಮತ್ತು ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ವಸ್ತುಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೂವುಗಳು, ಸಸ್ಯಗಳು, ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಬಟ್ಟೆ, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಜೀವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವವೇ?

ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು 'ನಿಶ್ಚಲ' ಮತ್ತು ಚಲಿಸದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ವಸ್ತುಗಳು ಹೊಸ 'ಜೀವ'ವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದರು ಮಾಡಿದ ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವವನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.

© not to be republished

ಚಟುವಟಿಕೆ ೫: ನಿಮ್ಮದೇ ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವನವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಐದು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ವೃತ್ತದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ. ಬಾಟಲಿ, ಹಣ್ಣು, ಲೋಹದ ದಿಕ್ಸೂಚಿ, ಮರದ ರೂಲರ್, ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡು ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಜೋಡಿಸಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ. ವಸ್ತುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಬಹುದು. ವೃತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಸ್ತುಗಳ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನಿಶ್ಚಲ ಜೀವವನ್ನು ರಚಿಸಲು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

© NCERT not to be republished

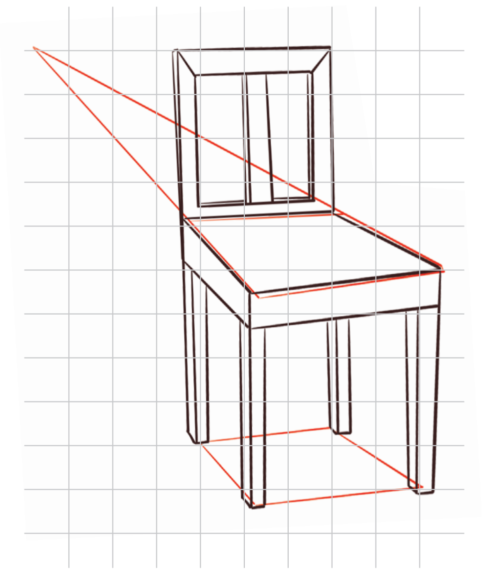

ಚಟುವಟಿಕೆ ೬: ಪೀಠೋಪಕರಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ನೋಡುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಯಾವುವು? ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಪೀಠೋಪಕರಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ. ನೀವು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಸರಳ ರೇಖೆಗಳು, ಕೋನಗಳು ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವಿನ ಸರಳ ರೇಖೆಗಳು, ಕೋನಗಳು ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ.

ನಿಮ್ಮ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ಅದು ವಸ್ತುವಿನ ಸುತ್ತಲಿನ ಆಯಾಮ ಮತ್ತು ಆಳವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಮೂರು ಆಯಾಮದ ಸ್ಥಳದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಮಾನಮನಸ್ಕರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಯಾರ ಕೆಲಸವು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರೇಖೆಗಳು, ಆಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಮುಂದುವರಿಸಿ: ಬಾಗಿಲುಗಳು, ಕಿಟಕಿಗಳು, ಪೈಪ್‌ಗಳು, ನಲ್ಲಿಗಳು, ಶಟರ್‌ಗಳು, ಫ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ದೀಪಗಳಂತಹ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

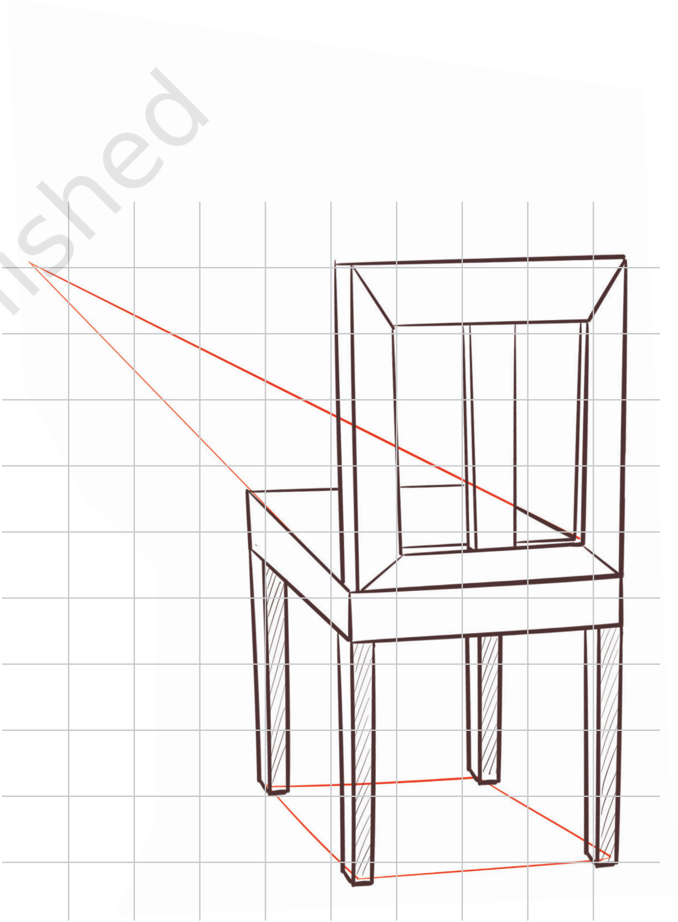

© NCERT not to be republished

ಚಟುವಟಿಕೆ ೭: ಒಂದು ಫ್ಲಿಪ್‌ಬುಕ್ ರಚಿಸಿ

ನಿಮ್ಮ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದು ಮೋಜಿನ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲವೇ? ಫ್ಲಿಪ್ ಬುಕ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ:

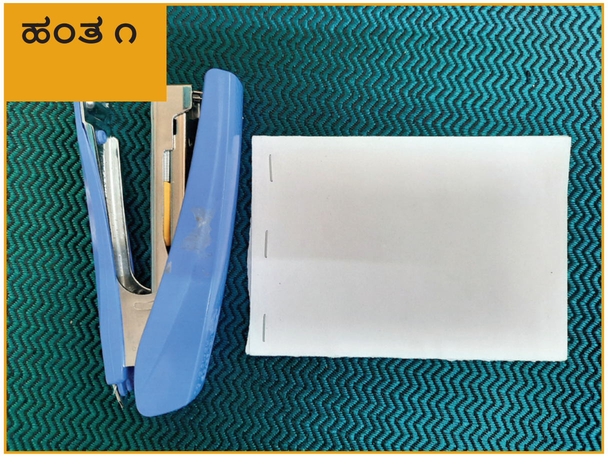

ಹಂತ ೧: ಎಳ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಎಂಟು ಸಮಾನ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅವ ಉಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕೂಡಿಸಿ. ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಬದಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ!

ಹಂತ ೨: ಫ್ಲಿಪ್ ಬುಕ್‌ನ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಲ ಅಂಚಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಬಯಸಿದರೆ ಇತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ರೇಖಾಚಿತ್ರದಿಂದ ನೀವು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕರ್‌ನಿಂದ ಔಟಲೈನ್ ಹಾಕಿ.

ಹಂತ ೩ - ೬: ಈಗ, ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸಮಯ! ಫ್ಲಿಪ್ ಬುಕ್‌ನ ಎರಡನೇ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ, ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಿಸುವವರೆಗೆ ಈ ಹಂತವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ.

ಹಂತ ೭: ನಿಮ್ಮ ಫ್ಲಿಪ್ ಬುಕ್‌ನ ಪುಟಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತು ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡುತ್ತೀರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ನೀವು ಫ್ಲಿಪ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು!

© NCERT not to be republished